

Svar på Interpellation 2006:65 av Dag Larsson (s) om privatisering av Folktandvården

Dag Larsson har ställt följande frågor:

- Varför vill ni begränsa mångfalden på tandvårdens område genom att privatisera Folktandvården?
- Vilka partier inom landstingsmajoriteten ansluter sig till förslaget att genomföra en privatisering av Folktandvården?
- Hur ser ni på att en privatisering av Folktandvården kan leda till att en del människor nekas tandvård?
- Vilka åtgärder ämnar majoriteten vidta för att upprätthålla landstingets ansvar för en god tandhälsa hos befolkningen?

Som svar vill jag anföra följande:

Min utgångspunkt är att landstinget måste bli bättre på att klara av sina viktiga – och lagstadgade – sociala uppgifter. Till dessa hör bland annat en bra och förebyggande barn- och ungdomstandvård, ett befolkningsansvar som innebär att alla invånare får god och likvärdig tillgång till tandvård samt ett uppsökande ansvar för grupper med särskilda behov. Det är ett faktum – vilket rapporten från landstingsrevisorerna visade - att Stockholms läns landsting har misslyckats med den uppsökande tandvården riktad mot bland annat äldre och grupper av funktionshindrade. Det är också ett faktum att det är stora skillnader i tandhälsan bland barn och ungdomar i olika delar av länet. Dessa misslyckanden visar tydligt att förekomsten av en offentligt ägd och styrd tandvårdsaktör ingalunda är en garant för att de lagstadgade uppgifterna kan uppfyllas.

Erfarenheten av införandet av ett högkostnadsskydd för äldre visar också att tandvården såväl i Stockholm som i Sverige som helhet kan få svårigheter att klara sitt befolkningsansvar i en situation av kraftigt ökad efterfrågan. Det är en erfarenhet som också visar att den väntade nationella tandvårdsreformen – en reform som jag starkt välkomnar – också kan innebära utmaningar som vi måste bemästra om befolkningsansvaret ska klaras på ett bra sätt och om en tillräcklig kapacitet ska kunna säkras för grupper med särskilda behov och barn- och ungdomstandvården.

Om nya driftsformer för Folktandvården AB blir aktuella så är styrande majoritetens utgångspunkt att det ska ske på ett sätt som stärker landstingets förmåga att klara sina lagstadgade uppgifter. En grundläggande faktor för att främja en god tandhälsa för hela befolkningen är att säkra en god tillgänglighet till rimliga priser och med stark patientmakt. Ett av de största hindren för att nå detta mål är att personer känner oro inför kostnaden vid tandvårdsundersökningar. I dagens situation är redan grundpriset för ett tandläkarbesök hos Folktandvården eller flertalet privata tandläkare högt. Därtill tillämpas ofta en förhöjd taxa om undersökningen blir mer omfattande. Det innebär att patienten som uppsöker tandvården ofta drabbas av en högre kostnad än den som man planerat för.

Den nationella tandvårdsreformen innebär både ett högkostnadsskydd för mer omfattande tandvårdsingrepp och en återkommande subvention – en tandvårdscheck – som blir en betydande rabatt på enstaka tandläkarbesök. Men om efterfrågan på tandvård ökar kraftigt utan att den samlade tandvårdens kapacitet kan möta detta så riskerar vi en ny våg av prishöjningar. Då riskerar de positiva effekterna av den nationella tandvårdsreformen att omintetgöras. Att skapa drivkrafter som leder till en mer effektiv organisation av både den offentliga och privata tandvården är troligen avgörande för att medborgarnas behov ska kunna mötas utan köer, byråkrati och fortsatt höga kostnader för den enskilde. Ansvar för tandvårdens samlade kapacitet är delvis nationellt, men även på landstingsnivå behöver vi aktivt leta efter nya lösningar.

Vi vill inte begränsa mångfalden i tandvården. Om förändringar av Folktandvårdens driftsformer blir aktuella kommer det att ske på ett sådant sätt som stärker mångfalden, skapar bättre konkurrens och tillgång på tandvård i medborgarnas intresse.

Alla partier i den styrande majoriteten står bakom ambitionen att utreda Folktandvårdens driftsformer. Detta kan Dag Larsson tydligt läsa i majoritetens gemensamma dokument samt i budgeten för 2007.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Gustav Andersson (c)
Landstingsråd